

Wychowanie jako ważny proces społeczny

21 października 2012

Wszelkie procesy wychowawcze, konkretne czynności nauczycieli i uczniów zachodzą zawsze w określonych sytuacjach. Można je podzielić na sytuacje optymalne, bardzo sprzyjające realizacji celów, sytuacje normalne – średnio sprzyjające, o czynnikach pozytywnych i negatywnych oraz sytuacje trudne, czyli ograniczające czynności dydaktyczno – wychowawcze i osiągnięcia uczniów[1].

Rola wychowania w funkcjonowaniu szkoły jest bardzo duża. Aby mogła spełniać ona dobrze funkcje wychowawcze musi się zmienić styl programowania pracy każdej szkoły. Szkoła musi odzyskać margines swobody. Poza tym szkoła powinna się stać miejscem pielęgnowania wartości ogólnoludzkiej, gdzie będzie czas i miejsce na zastanowienie się nad rodzinnym życiem. Należy również zmienić orientację życiową młodzieży. Dzięki wychowaniu powinny zmienić się uznawane wzory życia i awansu społecznego, z orientacji „mieć” na „być”, z orientacji roszczeniowych na aspiracyjne. Powinna też nastąpić koncentracja działalności wychowawczej szkoły na zadaniach i konkretnych czynnościach, a nie tylko na osobie wychowanka. Ważne także jest akceptowanie w wychowaniu nastawienia na przyszłość, a nie tylko na przeszłość i teraźniejszość? czego konsekwencją powinien być rozwój myślenia innowacyjnego i twórczego[2].

Wynika z tego więc, że szkoła powinna stymulować sytuacje wychowawcze. Polega to na stwarzaniu przez nauczyciela warunków sprzyjających pożądanej aktywności uczniów. W praktyce szkolnej można wykorzystać różnorodne bodźce stymulujące działalność dzieci i młodzieży, między innymi przez powierzanie uczniom różnych ról i funkcji w klasie i szkole, urządzenie imprez, wystaw, olimpiad przedmiotowych,

zawodów, pracę w samorządzie i innych organizacjach, organizowanie czasu wolnego[3].

Z powyższego wynika, że wychowanie jest ważnym procesem społecznym. Stanowi ono jeden z podstawowych zadań, jakie powinna realizować szkoła. Jest to bardzo ważna funkcja, gdyż szkoła, obok rodziny jest najważniejszym, a niejednokrotnie jedynym, środowiskiem wychowującym.

Wychowanie jako ważny proces społeczny to temat, który wymaga rozważenia wielu wymiarów i aspektów, obejmujących zarówno indywidualny rozwój jednostki, jak i wpływ na społeczeństwo jako całość. Proces wychowawczy jest nieodłącznym elementem funkcjonowania społecznego, ponieważ kształtuje przyszłe pokolenia, wpływa na społeczne normy i wartości, oraz odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu ciągłości i stabilności społecznej. W tym artykule szczegółowo omówimy, czym jest wychowanie jako proces społeczny, jakie ma znaczenie w kontekście rozwoju jednostki i społeczeństwa, jakie są jego cele i metody, oraz jakie wyzwania i zmiany wpływają na ten proces w współczesnym świecie.

Wychowanie jako proces społeczny jest fundamentalnym mechanizmem, który przekazuje wiedzę, wartości, normy i umiejętności z pokolenia na pokolenie. Proces ten zaczyna się w rodzinie, która jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym. Rodzina pełni rolę wzorca społecznego, przekazując podstawowe zasady życia społecznego i moralnego. W miarę jak jednostka rozwija się i wchodzi w inne środowiska społeczne, takie jak szkoła czy grupy rówieśnicze, proces wychowawczy rozszerza się i obejmuje różnorodne aspekty funkcjonowania w społeczeństwie.

Jednym z kluczowych zadań wychowania jako procesu społecznego jest przygotowanie jednostki do pełnienia różnych ról społecznych. Wychowanie wpływa na rozwijanie umiejętności potrzebnych do funkcjonowania w społeczeństwie, takich jak umiejętności społeczne, zdolności do współpracy, komunikacji

oraz rozwiązywania konfliktów. W tym kontekście wychowanie nie tylko kształtuje indywidualne cechy jednostki, ale także wpływa na jej zdolność do integracji i współdziałania w społecznych strukturach i instytucjach.

Wychowanie ma także kluczowe znaczenie dla kształtowania postaw moralnych i etycznych jednostki. W ramach procesu wychowawczego dzieci i młodzież uczą się wartości takich jak uczciwość, odpowiedzialność, szacunek dla innych oraz umiejętność podejmowania świadomych decyzji. Proces ten ma na celu wprowadzenie jednostki w zasady życia społecznego, które są fundamentem współżycia w społeczności. Nauczyciele, rodzice i inni wychowawcy pełnią kluczową rolę w przekazywaniu tych wartości i norm, które mają na celu budowanie spójnego i odpowiedzialnego społeczeństwa.

W kontekście współczesnego świata, wychowanie jako proces społeczny zмага się z wieloma wyzwaniami, które wpływają na jego przebieg i efektywność. Wzrost globalizacji, różnorodność kulturowa i społeczna, a także zmiany w strukturach rodzinnych i społecznych mają istotny wpływ na sposób, w jaki przebiega proces wychowawczy. Współczesne społeczeństwa charakteryzują się dużą różnorodnością, co wprowadza nowe elementy do procesu wychowawczego. W związku z tym, wychowanie musi uwzględniać różnice kulturowe, społeczne i indywidualne potrzeby dzieci, a także adaptować się do zmieniających się norm społecznych i technologicznych.

Jednym z istotnych aspektów współczesnego wychowania jest rola technologii i jej wpływ na rozwój jednostki. Technologia, w tym internet i media społecznościowe, mają ogromny wpływ na sposób, w jaki dzieci i młodzież uczą się i rozwijają. Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi edukacyjnych może wspierać proces wychowawczy, ale także niesie ze sobą wyzwania, takie jak kwestie bezpieczeństwa w sieci, uzależnienia od technologii czy wpływ na rozwój emocjonalny. Wychowanie w erze cyfrowej wymaga zatem uwzględnienia tych aspektów i dostosowania metod wychowawczych do zmieniających się

warunków.

Wychowanie jako proces społeczny obejmuje także współpracę różnych instytucji, takich jak szkoła, rodzina, organizacje pozarządowe i instytucje społeczne. Efektywne wychowanie wymaga koordynacji działań i współpracy między tymi instytucjami, aby zapewnić spójność w przekazywaniu wartości i norm. Współpraca między nauczycielami a rodzicami jest kluczowa dla skutecznego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży. Regularna komunikacja i zaangażowanie obu stron mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz w dostosowywaniu podejść do indywidualnych potrzeb uczniów.

Wychowanie ma również istotne znaczenie dla budowania spójnego społeczeństwa. Proces wychowawczy wpływa na kształtowanie postaw obywatelskich, takich jak zaangażowanie społeczne, odpowiedzialność czy aktywność obywatelska. Wychowanie społeczne ma na celu przygotowanie jednostki do pełnienia aktywnej roli w społeczeństwie, co jest kluczowe dla funkcjonowania demokratycznych struktur i instytucji. Kształtowanie postaw obywatelskich w ramach procesu wychowawczego ma na celu nie tylko rozwijanie umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym, ale także budowanie odpowiedzialnych i zaangażowanych obywateli.

Współczesne wyzwania wychowawcze obejmują także problemy związane z nierównościami społecznymi, przemocą w szkole, uzależnieniami oraz innymi trudnościami, które mogą wpływać na rozwój dzieci i młodzieży. Wychowanie musi zatem reagować na te wyzwania, oferując wsparcie, interwencje i programy mające na celu rozwiązanie tych problemów. Programy wsparcia psychologicznego, edukacyjne oraz interwencyjne mogą pomóc w radzeniu sobie z trudnościami i w zapewnieniu bezpiecznego i wspierającego środowiska wychowawczego.

Wychowanie jako ważny proces społeczny odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu przyszłych pokoleń oraz w zapewnieniu stabilności i spójności społecznej. Proces wychowawczy wpływa

na rozwój jednostki, jej umiejętności społeczne, postawy moralne oraz zaangażowanie obywatelskie. Efektywne wychowanie wymaga uwzględnienia różnorodności, współpracy różnych instytucji oraz dostosowywania metod do zmieniających się warunków społecznych i technologicznych. Współczesne wyzwania wychowawcze, takie jak wpływ technologii, nierówności społeczne czy przemoc, stawiają przed wychowawcami nowe zadania, które muszą być realizowane w sposób elastyczny i odpowiedzialny. Wychowanie, jako kluczowy element procesu społecznego, ma na celu budowanie wartościowego społeczeństwa oraz przygotowanie jednostek do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

[1] T. Tomaszewski, Psychologia, Warszawa 1975, s. 105

[2] M. Maciaszek, Być dobrym nauczycielem, „Problemy opiekuńczo-wychowawcze” 1992, nr 5-6, s. 200-203

[3] J. Jerzak, Kształcenie psychologiczne nauczycieli, Warszawa 1988, s. 95

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.